

İLİMİZDE SANAYİ VE TEKNOLOJİ

Sanayileşme, kalkınmanın temel unsuru olarak kabul edilir. Bir yöreye yatırımları çekebilmek için bazı eksikliklerin giderilmiş olması gerekir. Öncelikli olarak altyapı sorunlarının bitirilmesi gerekmektedir. Yatırımcı hammaddenin temininde kolaylık, pazara yakınlık, işçilik ve enerji maliyetleri gibi birçok faktörü göz önüne alarak en az maliyetle en fazla karlı yatırım yapma isteğinde olur.

İlimiz Mevcut hali ile; tarımsal yapısı, sanayi, maden varlıkları ve hayvansal kaynak potansiyeline bağlı olarak sanayi ve ticarete gelişme göstermiş, olup İmalat sanayi, tarım, hayvancılık ve madencilik sektörü ile ağırlıklı bir ekonomik yapıya sahiptir.

Çankırı'da sanayileşme çabaları 1984 yılında çıkarılan Teşvik Belgeli Destek Unsurları olan Kaynak Kullanımı Destek Fonu ve Teşvik Primi uygulamaları sonucu hız kazanmıştır. Ayrıca Korgun Organize Sanayi Bölgesinin kurulması da sanayileşme hareketine yeni ivmeler kazandırmıştır.

Çankırı Korgun Organize Sanayi Bölgesi sanayileşmenin İlimizdeki düzenli, toplu ve planlı bir şekilde gelişimini sağlamak amacı ile 30 Ocak 1977 tarih ve 7/13037 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulması kabul edilmiştir. İlk kez 1984 yılında Yatırım Programına giren bölge, bugün önemli bir yatırım merkezi haline gelmiştir. Bölge, toplam 80 Hektar alan üzerine 66 adet sanayi parselinden oluşmaktadır. OS Bölgesinde halen çeşitli firmalara 45 adet parsel tahsis edilmiştir. Bölgede halen 20 firma çeşitli sektörlerde 778 çalışmanı ile (Kaynak OSB Müdürlüğü) üretim yapmaktadır.

Şabanözü Organize Sanayi Bölgesi 2008 sonu itibariyle alt yapı çalışmaları tamamlanmıştır. 23 adet sanayi parselinden oluşmaktadır. OS Bölgesinde halen çeşitli firmalara 21 adet parsel tahsis edilmiştir. Bölgede halen 13 firma çeşitli sektörlerde 2450 çalışmanı ile (Kaynak OSB Müdürlüğü) üretim yapmaktadır.

Çerkeş Organize Sanayi Bölgesi 40 adet sanayi parselinden oluşmaktadır. OS Bölgesinde halen çeşitli firmalara 13 adet parsel tahsis edilmiştir. Bölgede halen 7 firma çeşitli sektörlerde 400 çalışmanı ile (Kaynak OSB Müdürlüğü) üretim yapmaktadır.

Çankırı Yakıncık Organize Sanayi Bölgesi 06.12.2012 tarihinde tüzel kişilik kazanarak Çankırı İli Merkez İlçesi Tüney Köyü ile Eldivan ilçesi Hisarcıkkayı Köyü ve Büyükhacıbey Köyü sınırlarında 593 Hektar büyüklüğündeki alan üzerinde kurulmuştur. Konum itibariyle Çankırı'ya 38 km, Ankara Esenboğa Havalimanı'na 70 km, Ankara Şehir Merkezine 90 km, İnebolu Limanı'na 240 km uzaklıkta olup, Çankırı-Ankara Karayolu ve Ankara – Zonguldak demiryolunun hemen yanında bulunmaktadır. Yakıncık Organize Sanayi Bölgesi 129 adet sanayi parselinden oluşmaktadır. OSB Bölgesinde çeşitli firmalara 6 adet parsel tahsis edilmiş 3 firma çeşitli sektörlerde 2550 çalışanları (2017 yılı Yıllık İşletme Cetvelleri beyanlarına göre) ile üretim yapmaktadır. 1.etap açılmış olup alt yapı çalışmaları devam edilmektedir.

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yeni teşvik sisteminde Bölgesel Teşvik Kapsamında 5. Bölgede yer alması Çankırı – Yakıncık Organize Sanayi Bölgesi, Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansının da yakından takip ettiği Sumitomo Rubber AKO Lastik ve San. Tic. AŞ nin taşıt lastiği üretim tesisi yatırımı başta olmak üzere birçok yatırımcının ilgi odağı durumundadır. Sumitomo Rubber AKO firmasına taşıt lastiği üretimi için toplamda 1000 dönümlük 3 parsel tahsis edilmiştir. Firma tam kapasiteye geçtiğinde 2000 kişi çalıştıracaktır. Firmada 1592 personel (2017 yılı Yıllık İşletme Cetveli beyanına göre) çalışmaktadır.

Organize Sanayi Bölgesi ikinci yatırımcısı olan Alpin Çorap'a ise 88 dönümlük parsel tahsisi edilmiş olup firma tam kapasiteye geçtiğinde 1000 kişi çalıştıracaktır. Firma Üretimi devam etmekte olup 345 personel (2017 yılı Yıllık İşletme Cetveli beyanına göre) çalışmaktadır.

425 dönümlük parselde tahsisini yapılan ve Türkiye'nin en büyük akü fabrikası olacak olan AKO Grubuna ait tesis tam kapasiteye geçtiğinde 300 kişi çalıştıracaktır.2016 yılı başlarında deneme üretime başlamış olup, firmada 232 personel (2017 yılı Yıllık İşletme Cetveli beyanına göre) çalışmaktadır.

Orta İlçemizde Sapağol, Gökçakıl ve Küğün tepeleri mevkiinde yaklaşık 98,7 Hektar büyüklüğündeki alan Çankırı Orta Organize Sanayi Bölgesinin yer seçimi yapılmış Müteşebbis heyeti oluşturulmuş ve Bakanlığımızca 28.04.2016 tarihinde OSB kuruluş protokolü onaylanarak tüzel kişiliği tescil edilmiştir. Çankırı Orta Organize Sanayi Bölgesi projesi 97 Hektar karakteristiği ve 5.000 TL ödenek ile Bakanlığımız 2017 yılı Yatırım Programına yeni proje olarak dahil edilmiştir. İmar Planı çalışmalarında sona gelmiştir.

İldeki kamu yatırımları MKE Çankırı Silah Fabrikası ve TCDD Makas Fabrikasıdır.

Özel sektör yatırımları il içi sermaye birikimine ve birlikte iş yapmaya dayalı olarak başlamış, ancak olumlu sonuçlar doğurmaması nedeniyle devam etmemiştir. Genelde yatırımlar yatırımcıların kendi sermaye birikimine dayalıdır. Özel sektöre ait tesisler çoğunlukla küçük ve orta ölçekli işletmelerdir.

İlimizde en fazla personel istihdam eden büyük ölçekli özel sektör işletmeleri;

- 1- Sumitomo Rubber Ako Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş (Otomobil Lastik Üretimi)
- 2- Ernaş Mak. San ve Tic. A.Ş. (Elektronik Küçük Ev Aletleri)
- 3- Gelal Çorap San. ve Tic. A.Ş (İthal Marka Spor Çorap)
- 4- Söğütsen Seramik San. İnş. Mad.Tic. A.Ş (Granit ve Seramik Üretimi)
- 5- Aytaç Gıda Tic. Sanayi A.Ş.(Kırmızı ve Beyaz Et Üretimi)

İlimizde en fazla personel istihdam eden büyük ölçekli kamu işletmeleri;

- 1- MKEK Çankırı Silah Fabrikası
- 2- TCDD Makas Fabrikası

İlk Rafine Tuz;

Merkez ilçemizde % 95 saflıkta ve 800 milyon ton rezervde ham kaya tuzu yatağı bulunmaktadır. Türkiye'nin en büyük 2 (iki) Tuz Fabrikası Çankırı'da bulunmaktadır. Bu fabrikalarda rafine sofralık tuz, medikal tuz ve sanayi tuzu üretilmektedir. Her iki tuz fabrikası da kapasite artırımları için yatırımlarını genişletme çalışması yapmaktadır.

İlk Uçak savar Top yapımı;(MKEK)

Alt yapısı ile Türkiye'nin en büyük silah fabrikasıdır. Çankırı; MKE Silah Fabrikasının üretimi ile Savunma Sanayisinde önemli yere sahiptir. Uçaksavar topları ve Çok namlulu silah sistemi üretim kapasitesi olup, Obüs (Panter), Kundağı Motorlu Obüs (Fırtına)'nın silah sistemi, tank namlusu için namlucuk adaptasyonu üretimi devam etmektedir.

İlk ve Tek Hızlı Tren Makas Fabrikaları;

Tüm Türkiye, hatta yurt dışı siparişlere de cevap vermek üzere faaliyet gösteren Demiryolu Makası Üretim Tesisi TCDD tarafından, Yüksek Hızlı Tren makaslarını üreten VADEMSAŞ yabancı ortaklı şirket tarafından işletilen tesisler ülkemizin ilk ve tek tesisleridir.

Patlayıcı Ürünler Fabrikaları

Ülkemizde sanayi kümelenmesine örnek teşkil edecek bir sanayileşmedir. Türkiye'de Patlayıcı Ürünler Fabrikaları denince Çankırı Şabanözü İlçesi akla gelmektedir. Bu fabrikalarda Tabanca Fişeği, Av Fişeği, Yivli Tüfek Mermisi, Ses Mermisi, Elektriksiz Kapsül, Emülsiyon Patlayıcı ve Anfo üretilmektedir. İlçede yerleşik üç fabrikada 283 kişi istihdam edilmektedir.

SANAYİ SİCİL KAYITLARINA GÖRE SANAYİ KURULUŞLARI

NOT: 6948 Sayılı Kanununun 5. Maddesi gereği; Sanayi işletmeleri bir senelik faaliyetlerini, takvim senesi sonundan itibaren en geç dört ay içinde vermesi nedeniyle 2017 yılına ait verilerdir.

	İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı
--	---------------	-----------------

Kamu ve Özel Sektör	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	Sektörel Dağılım 2017 (%)
Madencilik	15	16	15	14	14	197	232	279	177	146	1,35
Gıda-Yem	38	47	49	50	50	1708	1627	1655	1315	1371	13,56
Makine-Madeni Eşya	28	33	34	29	30	2865	2741	2876	2693	2921	29,01
Orman Ürünleri-Mobilya	14	24	26	26	27	364	307	265	281	298	2,87
Kimya ve Plastik	3	7	7	6	6	14	139	1247	1420	1985	19,89
Tekstil-Giyim	11	11	11	9	12	1454	1225	1628	1660	1911	19,68
İnşaat Malzemeleri	32	40	37	39	40	1654	1679	1854	1174	1325	13,01
Kağıt ve Kağıt Ürünleri	1	6	6	6	6	35	50	75	80	74	0,63
TOPLAM	142	184	185	179	185	8291	8000	9879	8800	10031	100,00

SANAYİ SİCİL KAYITLARINA GÖRE KAMU-ÖZEL SEKTÖR DAĞILIMI

	2016 YILI			2017 YILI		
	İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı	İstihdam Dağılım (%)	İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı	İstihdam Dağılım (%)
Kamu Sektörü	2	414	4,70	2	403	4,01
Özel Sektör	177	8386	95,30	183	9628	95,99
TOPLAM	179	8800	100,00	185	10031	100,00

İLİMİZDEKİ ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

OSB Bilgiler	Merkez Yakınkent OSB	Korgun OSB	Şabanözü OSB	Çerkeş OSB
Kuruluş Yılı	2012	1990	2005	2005
OSB Büyüklüğü (Hektar)	593	80	57	116
Sanayi Alanı (Hektar)	400	560	339	488
Toplam Sanayi Parsel Sayısı (revize)	129	66	23	40
Tahsis Edilen Parsel Sayısı	6	45	21	13
Boş Parsel Sayısı	123	21	2	27
İstihdam	2550	778	2450	400

ÇANKIRI İLİ KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ

KSS ADI	Toplam İşyeri Sayısı	İstihdam	Doluluk Oranı (%)	KSS ADI
Çankırı Merkez KSS	(256)*120	900	100	Çankırı Merkez KSS
Çerkeş KSS	32*	64	100	Çerkeş KSS
İlgaz KSS	62*	77	97	İlgaz KSS
Kızılırmak KSS	52	82	90	Kızılırmak KSS
Kurşunlu KSS	31	38	100	Kurşunlu KSS
Şabanözü KSS	60	120	70	Şabanözü KSS
TOPLAM	(493)*203	1281		TOPLAM
NOT: *Bakanlık Kredi Desteği olmaksızın sonradan ilave edilenlerle birlikte işyeri sayısı				

Çalışan sayısı ve AR-GE

18 sanayi işletmesinin Ar-Ge biriminde 55 personel bulunmaktadır. Ayrıca 55 sanayi işletmesinde kalite kontrol biriminde çalışan 336 personel bulunmaktadır.

ÇANKIRI'NIN YATIRIM AVANTAJLARI SAYILARLA ÇANKIRI

TARİH VE COĞRAFYA

Tarihinde Hitit, Frig, Pers, Roma gibi uygarlık ve imparatorlukların egemenliğinde kalan Çankırı ve yöresi 1082 yılında Emir Karatekin tarafından fethedilerek Türk topraklarına dâhil olmuştur. Osmanlı Döneminde Sancak Merkezi, Liva ve Mutasarrıflık olarak idari bölünüşte yerini alan Çankırı, Cumhuriyet Döneminde Vilayetler İdaresi Konumu ile İl olmuştur.

İlimiz, Batı Karadeniz ile İç Anadolu Bölgesinin Orta Kızılırmak Bölümü arasında yer alır. İlin yüzölçümü 7.490 Km²'dir. Rakım, İl Merkezi 739 metre olup, ilçe merkezlerine göre 580 ile 1.260 metre arasında değişmektedir.

TEŞVİK AVANTAJLARI

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yeni teşvik sistemi 4 farklı uygulamadan oluşmaktadır.

- 1- Genel Teşvik Uygulamaları
- 2- Bölgesel Teşvik Uygulamaları
- 3- Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki
- 4- Stratejik Yatırımların Teşviki

Teşvik uygulamaları açısından illerin gelişmişlik düzeyini göre Çankırı ili 5. bölge içerisinde batıya en yakın ve avantajlı ildir. Yatırımların OSB 'de yapılması halinde devletten teşvik desteği (Doğu ve Güneydoğu bölgesi olan) 6.bölge kapsamında değerlendirilmektedir.

DESTEK UNSURLARI

Katma Değer Vergisi İstisnası:

Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti:

Teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi:

Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar, indirimli olarak uygulanmasıdır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için belirlenen gelir vergisi stopajının terkin edilmesidir. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Sigorta Primi Desteği:

Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülür.

Faiz Desteği:

Faiz Desteği, teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteği olup, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Yatırım Yeri Tahsisi:

Teşvik Belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir.

Katma Değer Vergisi İadesi:

Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'nin iade edilmesidir.

GENEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Teşvik edilmeyecek veya teşviki için aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI

Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş olup, bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARINDA SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			V.BÖLGE ÇANKIRI
KDV İstisnası			VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	30
		OSB İçi	35
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	6 yıl
		OSB İçi	7 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR
Faiz Desteği	İç Kredi		5 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi		2 Puan

Sigorta Primi Desteği	YOK
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	YOK

Bölgesel Teşvik Uygulamaları kapsamında 5. Bölge destekleri ile desteklenecek yatırım konuları şöyledir:

- ✓Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımları,
- ✓Madencilik yatırımları,
- ✓Demiryolu ve denizyolu ile yük veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar,
- ✓20 Milyon Türk lirası üzeri belirli ilaç ve savunma sanayi yatırımları,
- ✓Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar),
- ✓Asgari 50.000 m2 kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları,
- ✓Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek ilk, orta ve lise eğitim yatırımları.
- ✓Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde elde edilen ürünlerin üretilmesine yönelik yatırımlar.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

Aşağıda belirtilen 12 yatırım konusu, büyük ölçekli yatırımların teşviki çerçevesinde desteklenmektedir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1000
2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	200
4-a	Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	
4-b	Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	50
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	50
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretime yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)	

Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BÜYÜK ÖLÇEKLİ YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları			V.BÖLGE ÇANKIRI
KDV İstisnası			VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	40
		OSB İçi	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	7 yıl
		OSB İçi	10 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR
Sigorta Primi Desteği			YOK
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK

Bölgesel veya Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki Uygulamaları kapsamında vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bir alt bölge destekleri sağlanacak yatırımlar şöyledir:

- ✓ OSB'lerde yapılacak yatırımlar,
- ✓ Aynı konuda faaliyet gösteren firmaların sektörel işbirliğine dayalı entegrasyon yatırımları,

STRATEJİK YATIRIMLARIN TEŞVİKİ

İthalat bağımlılığı yüksek olan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında desteklenmektedir. Bu kapsamda desteklenecek olan yatırımların aşağıdaki kriterlerin tamamını sağlamaları gerekmektedir.

- ✓ Asgari sabit yatırım tutarının 50 milyon TL olması,
- ✓ Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması,
- ✓ Yatırımla sağlanacak asgari katma değer %40 olması (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmayacaktır),
- ✓ Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değeri son 1 yıl itibarıyla en az 50 Milyon \$ olması (yurt içi üretimi olmayan mallarda bu şart aranmayacaktır)

Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

STRATEJİK YATIRIMLAR İÇİN SAĞLANAN DESTEK UNSURLARI

Destek Unsurları		BÖLGELER					
		I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası		VAR					
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR					
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50					
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	7 yıl (6. Bölgede 10 Yıl)					
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR					

Faiz Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz / Dövizle Endeksli Kredi	2 Puan
Sigorta Primi Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		10 yıl (Sadece 6. Bölgede Gerçekleştirilecek Yatırımlar İçin)
KDV İadesi		VAR (Sadece 500 Milyon TL ve üzeri yatırımlar için)

COĞRAFİ KONUM AVANTAJLARI

Çankırı 5. bölge doğu illeri içerisinde batıdaki illere özellikle de sanayi ve ticaretin kalbi İstanbul'a, Karadeniz'e ve Başkent'e yakın olması ve bu şehirlerle ulaşım imkânlarının gelişmiş olması çok önemli ölçüde Yatırım önceliğine, yatırım yeri avantajına sahiptir.

ULAŞIM AVANTAJLARI

*KARAYOLLARI

Çankırı-Ankara ulaşımını sağlayan karayolunun duble yol ile bağlı olması, Çankırı- İstanbul karayolu duble yol+otoban yol olması, İlimizden Karadeniz'i, İran'ı ve doğuyu İstanbul'a bağlayan E-80 (D100) devlet yolu ve Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan Ankara-İnebolu Karayolu geçmektedir. Gerede-Samsun Otoyolu yapımı mevcut E-80 (D100) Karayoluna paralel geçmesi İstanbul'a ve Samsun'a ulaşımı daha da kolaylaştıracak olması bu karayolları ile yatırımcıyı doğu, batı, kuzey ve güneydeki illerle kolaylıkla ulaşım sağlayabilecektir.

Bazı İllere Olan Uzaklıklar

- ✓ÇANKIRI – ANKARA : 131 km
- ✓ÇANKIRI - ÇORUM :156 km
- ✓ÇANKIRI - İSTANBUL :497 km
- ✓ÇANKIRI - KARABÜK :195 km
- ✓ÇANKIRI - İZMİR :710 km
- ✓ÇANKIRI - KASTAMONU :114 km
- ✓ÇANKIRI - KIRIKKALE :105 km
- ✓ÇANKIRI - BOLU :235 km

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

*DEMİRYOLU

İlimizde, demiryolu ile yolcu ve yük taşımacılığı yapılmaktadır. Ankara-Çankırı-KarabükZonguldak hattı arasında yük ve yolcu taşıması yapılan tren seferleri düzenlenmektedir. Çankırı ili Batı Karadeniz ve İç Anadolu arasındaki demiryolu hattı ile özellikle yük taşımacılığı bakımından yatırımcılara kolaylık sağlamaktadır.

*HAVAALANI VE LİMANLAR

Çankırı'da havaalanı bulunmamaktadır. Ancak, İlimiz Ankara Esenboğa Havalimanı'na 100 km (yaklaşık 1 saat) mesafededir. İlimiz, Sinop Limanına yaklaşık 200 Km. Kastamonu (İnebolu) limanlarına 154 Km. mesafededir.

DOĞAL MADEN YATAKLARI AVANTAJLARI:

İlimiz maden yatakları yönünden oldukça zengin bir yapıya sahip olup, bu madenlerin sanayiye dönüşmesi için yatırımcıları beklemektedir. İlimizde bulunan madenler;

*ASBEST (Asb)

Şabanözü (Gümerdiğin, Akkaya Köyleri) Yatağı Tenör : % 1-30 Asbest Lif boyu 0.5-2 mm
Rezerv: 3 850 ton mümkün olup yataklardan geçmiş yıllarda üretim yapılmıştır.

*BAKIR (Cu)

Yapraklı (Geriş, Urvay), Şabanözü (Bakırlı) zuhurları Tenör: % 0.63-6.5 Cu
Rezerv: Zuhur olduğu için rezerve yönelik çalışma yapılmamıştır.

*BENTONİT (Ben)

Şabanözü (Çaparkayı, Hançılı Köyleri), Eldivan (Küçük Hacıbey), Kurşunlu (Beşpınar), İlgaz (Kızılibrik), Çerkeş (Bayındır) yatakları
Kalite :Sondaj, döküm kumu ve ağartma toprağı
Rezerv :Ülkemizin önemli bentonit yataklarının bulunduğu Çankırı'da 2 milyon ton civarında görünür rezerv tespit edilmiştir. Yatakların birçoğu işletilmiş ya da halen işletilmektedir.

*ÇİMENTO HAMMADDELERİ (Çmh)

Kurşunlu-İlgaz

Tenor : -

Rezerv :Rezerve yönelik çalışma yoktur.

*DİYATOMİT (Diy)

Çerkeş (Akhasan), Orta (Karaağaç, Baştağ) Yatakları

Tenor :% 65-81 SiO₂

Rezerv :1.056.102 ton görünür, 3.713.535 ton muhtemel, 1.493.000 ton mümkün olup Akhasan yatağı işletilmektedir.

*DOLOMİT (Dol)

Eskipazar-Sofular Yatağı Tenör : % 20.73 MgO ve % 30.66 CaO

Rezerv: 236 250 000 ton görünür+muhtemel

*KAYA TUZU (Na)

Merkez-Ballıbağ Köyü Yatağı

Tenör : % 88 NaCl

Rezerv: 808 000 000 ton görünür + muhtemel rezerv vardır.

*KİL (Kil)

Orta-Sakarcaören Sahası

Tenör : % 19-36 Al₂O₃ Rezerv: 30 000 000 ton mümkün rezerv

Korgun-Maruf Köy Yatağı

Tenör : % 31-36 Al₂O₃, % 5 Fe₂O₃ Rezerv: 139 000 000 ton görünür rezerv

*MANGANEZ (Mn)

Devres, İlgaz Yatağı

Tenör : % 17.92 Mn Rezerv: 300 ton mümkün olup İlgaz yatağından geçmiş yıllarda 300 ton cevher üretilmiştir.

* MANYEZİT (Mag)

Sarıalan-Alıç Sahası

Tenör : % 42-58 MgO ,%8,26 SiO₂ %1,75 CaO

Rezerv : 862 000 ton görünür, 632 000 ton mümkün rezerv

*MERMER (Mr)

Kurşunlu-Sarıalan Köyü-ÇANKIRI SERPANTİN

Kalite: Orta

Rezerv:1 990 000 m³

Kurşunlu-Çırdak Köyü

Kalite : İyi

Rezerv : 4 153 000 m³ muhtemel rezerv

Kurşunlu-Sarıalan Köyü

Kalite : Orta

Rezerv : 45 000 000 m3 muhtemel rezerv

*PERLİT (Per)

Orta (Kalfat, Eriklibel, Asarözü, Ovacıközü, Salur K., Karagöl, Yeniyayla) Yatakları

Kalite : Orta ve düşük

Rezerv : 70 000 000 ton görünür

*REFRAKTER KİL (kil)

Korgun Sahası

Tenor :PCE 23-31, % 13,70-27,38 Al2O3 Refrakter kil

Rezerv :Toplam 137.127.431 ton görünür refrakter ve kısmen seramik kili (52.465.290 tonu yüksek-orta refrakter kaliteli)

*TALK (Talk)

Merkez (Dünek) ve Ilgaz zuhurları

Tenor : -

Rezerv :Zuhur olduğu için rezerve yönelik çalışma yoktur.

ÇANKIRI İLİ İÇİN SWOT ANALİZİ	
OLUMLU	OLUMSUZ
Güçlü Yönleri <ul style="list-style-type: none"> ✓ Genç bir nüfusa sahip olunması ✓ Ankara'ya yakın olması ✓ İlin içinden Karadeniz'i İstanbul'a bağlayan Samsun-İstanbul ile İç Anadolu'yu Karadeniz'e bağlayan Ankara-İnebolu yollarının geçmesi ✓ Tarım, hayvancılık potansiyellerinin varlığı ✓ Tarıma dayalı sanayinin gelişebilme olanakları ✓ Zengin maden yataklarının varlığı ✓ Turizm olanaklarının, orman ve termal su kaynaklarının varlığı olarak belirtilebilir. ✓ İlde kaya tuzu potansiyelinin Türkiye'ye öncülük edebilecek derecede mevcut olması ✓ Deniz ve Hava yolu bağlantı noktalarına yakınlığı	Zayıf Yönleri <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alt yapı yetersizliği ✓ İşsizlik ✓ İl dışına göç ✓ Yeraltı ve yerüstü kaynaklarının yeterince değerlendirilememesi ✓ İmalata yönelik özel sektör yatırımlarının yetersizliğidir ✓ Parçalı arazi yapısının varlığı ✓ Geçmişte kurulan çok ortaklı özel sektör yatırımlarındaki başarısızlıklar ✓ Girişimcilik kültürü ile Ar-Ge ve İnovasyona olan ilgilinin yeterince gelişmemiş olması
Fırsatlar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Son yıllarda kurulmuş ve altyapısı hızlı bir şekilde devam eden yeni OSB'lerin varlığı ✓ Avantajlı Teşvik Bölgesi olması ✓ Organik tarım için uygun koşulların bulunması ✓ Zengin orman varlığı ✓ Sanayi alt yapısındaki gelişmelerden, Küçük Sanayi Sitelerinin varlığı ✓ Organize sanayi bölgelerinin varlığı ✓ Turizm açısından özellikle dağ, yayla, sağlık turizmlerinin imkanları bulunması	Tehditler <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tarım alanlarının amaç dışı kullanılması ✓ Çarpık kentleşme ✓ Erozyon, Deprem ✓ Düşük gelir düzeyi ve yoksulluk ✓ Küçük parçalı tarım arazi yapısı

İLETİŞİM BİLGİLERİMİZ:

Adres.....: Cumhuriyet Mah.Mehmet Emmin Erişen Sokak Ticaret ve Sanayi Odası

3. Kat No:7 ÇANKIRI

Telefon..... : 444 6 100

Faks ..... : 0376 213 10 55
E. Posta..... : stmcankiriil@sanayi.gov.tr
Elektronik ađ. : www.cankiri.sanayi.gov.tr